

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ І ПЕРЕКЛАДУ**

**СИЛАБУС
навчальної дисципліни
"Методи дослідження етноспецифічної мовної свідомості"**

Галузь знань	03 Гуманітарні науки	
Спеціальність	035 Філологія	
Спеціалізація	035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька	
Освітня програма	Німецька мова і література, друга іноземна мова, переклад	
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)	
Статус дисципліни	вибіркова	
Семестр	2	
Загальний обсяг (відповідно до робочого навчального плану)	кредити ЄКТС	3
	загальна кількість годин	90
	лекції	14
	практичні заняття	16
	самостійна робота	60
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	залік	
Форма здобуття освіти	денна	
Анотація навчальної дисципліни	<p>Курс "Методи дослідження етноспецифічної мовної свідомості" є вибірковою дисципліною, основною метою якого є ознайомлення студентів з методами наукового дослідження мови (загальнонауковими, спеціальними лінгвістичними, зокрема психолінгвістичними), сприяння формуванню у них наукових знань про сучасні підходи до вивчення мови, мовлення, мовної свідомості, що допоможе сформувати методологічну базу для проведення лінгвістичних досліджень та написання курсових і кваліфікаційних робіт у подальшому.</p> <p><i>Міждисциплінарні зв'язки:</i> оскільки дисципліна "Методи дослідження етноспецифічної мовної свідомості" за своєю тематикою розкриває одну з найважливіших проблем мовознавства – методи дослідження мови – й викладається в другому семестрі, вона базується на знаннях студентів, отриманих переважно з курсу "Вступ до мовознавства", тісно пов'язана з сучасними напрямками лінгвістики, насамперед з психолінгвістикою, етнолінгвістикою, соціолінгвістикою, математичною лінгвістикою та іншими дисциплінами (філософією, історією, психологією, соціологією, літературою тощо), а також на знаннях української та іноземної мов з теоретичних та практичних курсів.</p>	
Предмет	<i>Предметом</i> вивчення навчальної дисципліни є методи дослідження мови, мовлення, мовної свідомості.	
Мета вивчення	<i>Метою</i> викладання навчальної дисципліни "Методи	

<p>навчальної дисципліни</p>	<p>дослідження етноспецифічної мовної свідомості" є ознайомлення студентів з методами наукового дослідження мови (загальнонауковими, спеціальними лінгвістичними, зокрема психолінгвістичними), сприяння формуванню у них наукових знань про сучасні підходи до вивчення мови, мовлення, мовної свідомості, що допоможе сформувати методологічну базу для проведення лінгвістичних та психолінгвістичних досліджень та написання курсових і кваліфікаційних робіт у подальшому.</p>
<p>Передумови вивчення дисципліни</p>	<p>Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні володіти знаннями в галузі філології в обсязі програми загальноосвітньої школи (на матеріалі української та іноземної мов). Здобувачі вищої освіти повинні <i>знати</i> структурно-функціональні рівні мови та одиниці, їхні класифікації, категорії тощо, <i>вміти</i> оперувати основними лінгвістичними термінами; використовувати в навчанні набуті знання про фонетику, лексикологію, словотвір, морфологію, синтаксис; виконувати аналіз мовних одиниць.</p>
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>1.1. Знати: знати: предмет вивчення; проблеми взаємовпливу мови і мовлення, мови і мислення, взаємодії мови і суспільства; місце психолінгвістики в колі суміжних дисциплін, її структуру; загальнонаукові та спеціальні лінгвістичні методи дослідження, традиційні психолінгвістичні методи дослідження мовної свідомості.</p> <p>1.2. Уміти: розкривати сутність предмету вивчення; характеризувати мову, мовлення, їхню взаємодію, мовленнєву діяльність, мислення, свідомість, мовну свідомість; визначати місце психолінгвістики в колі суміжних дисциплін, її структуру, об'єкт, предмет дослідження, підходи до його вивчення; характеризувати загальнонаукові та спеціальні лінгвістичні методи дослідження; визначати й застосовувати традиційні психолінгвістичні методи дослідження.</p> <p>1.3. Комунікація Застосовувати ефективні методи адаптації навчального процесу для включення українського освітянського простору до європейського та світового; здатність до адаптації та дії в заданій комунікативній ситуації.</p> <p>1.4. Автономність та відповідальність Дотримування принципів автономності і відповідальності як головних орієнтирів у наукових дослідженнях.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПРН 8 Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 12 Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.</p> <p>ПРН 15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>ПРН 16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p>

	<p>ПРН 20 Доступно й аргументовано пояснювати сутність філологічних питань як фахівцям, так і широкому загалу, вміти висловити власну позицію щодо них; вміти презентувати результати своїх досліджень державною та іноземними мовами.</p>
<p>Компетентності</p>	<p>У процесі засвоєння дисципліни формуються інтегральна, загальні і фахові компетентності.</p> <p><i>Інтегральна компетентність</i></p> <p>Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.</p> <p><i>Загальні компетентності</i></p> <p>ЗК 1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4 Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.</p> <p>ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 11 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. ЗК 13 Здатність проведення досліджень на належному рівні.</p> <p>ЗК 14 Здатність цінувати та поважати різноманітність та мультикультурність.</p> <p>ЗК 15 Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p><i>Фахові компетентності</i></p> <p>ФК 1 Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.</p> <p>ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання</p>

про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
ФК 3 Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 4 Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.

ФК 5 Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).

ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 11 Здатність до надання консультацій з дотриманням норм літературної мови та культури мовлення.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

ФК 13 Здатність визначати особливості творчого процесу і враховувати їх у своїй діяльності, виявляти творчу ініціативу і прагнути до підвищення своєї майстерності та дотримуватися правил академічної доброчесності у професійній діяльності.

ФК 14 Здатність володіти екстралінгвальною компетентністю, тобто декларативними знаннями про світ, обізнаність із конкретними темами, енциклопедичними знаннями та знаннями культурних традицій країн, мова яких вивчається для забезпечення адекватного перекладу.

ФК 15 Володіння знаннями про фізіологічні та психічні можливості організму під час навчання, розуміння закономірностей психічного функціонування людини та міжособистісної комунікації, вміння вирішувати проблеми з опорою на розуміння психологічних закономірностей.

ФК 16 Володіння знаннями в галузі загальної педагогіки для організації виховної діяльності у закладах загальної середньої освіти.

ФК 17 Володіння знаннями у галузі методики викладання німецької мови, в тому числі новітніми технологіями та інноваційними методами навчання німецької мови для проєктування власної професійно-методичної діяльності у закладах загальної середньої освіти

Програма навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми (включно із темами, що винесені на самостійне опрацювання)	Кількість годин			
		Разом	Денна форма у тому числі		
			лекції	практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1					
Психолінгвістичні засади вивчення мовної свідомості					
1.	Тема 1. Структура сучасної психолінгвістики та об'єкт вивчення.	12	2	2	8
2.	Тема 2. Періодизація розвитку психолінгвістики та становлення методологічного апарату.	12	2	2	8
Разом годин за модулем 1		24	4	4	16
Модуль 2					
Методи дослідження національно-культурної специфіки мовної свідомості					
3.	Тема 1. Методологія дослідження мовної свідомості. Загальнонаукові та спеціальні галузеві методи.	11	2	1	8
4.	Тема 2. Методи дослідження у фоносемантиці.	11	2	1	8
5.	Тема 3. Методи вивчення лексичної семантики. Психолінгвістичні методи дослідження значення.	14	2	4	8
6.	Тема 4. Методи і принципи дослідження синтаксичних структур.	14	2	2	10
7.	Тема 5. Психолінгвістичні методи вивчення тексту та дискурсу. Переклад.	14	2	2	10
8.	Написання МКР	2		2	
Разом годин за модулем 2		66	10	12	44
Усього годин		90	14	16	60

Система оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання

Система контролю й оцінювання знань, умінь та навичок студентів з курсу "Методи дослідження етноспецифічної мовної свідомості" передбачає декілька видів контролю.

Поточний контроль знань здійснюється як усно, так і письмово під час лекційних і практичних занять; передбачає проведення співбесід зі студентами, усного вибіркового опитування, письмовий експрес-контроль, підготовку фіксованих доповідей з проблемних питань, індивідуальну роботу студента (робота з картками, презентації у Power Point, реферати), самостійну роботу студента (розробка схем, робота зі словниками, укладання міні-словників за обраною тематикою), тестування.

Поточне оцінювання всіх видів навчальної діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в 4-бальній шкалі – "відмінно" ("5"), "добре" ("4"), "задовільно" ("3"), "незадовільно" ("2"). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування практичних занять позначаються "0".

Рубіжний контроль включає як усні, так і письмові форми. До усних належать: опитування, виступи з доповідями та рефератами, до письмових форм: міні-тести.

Підсумковий контроль – написання МКР наприкінці семестру, складання заліку.

Рівень засвоєння навчального матеріалу дисципліни визначають за допомогою рейтингової системи оцінювання. Підсумкову оцінку якості засвоєння навчальної програми визначають за результатами заліку.

Система модульно-рейтингового контролю результатів навчання студентів має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна навчальна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Наприкінці вивчення навчального матеріалу модулів напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10.

Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

Система рейтингових балів з дисципліни "Методи дослідження етноспецифічної мовної свідомості" складається із балів за аудиторну і самостійну роботу студента та модульну контрольну роботу. Аудиторна і самостійна робота студента та модульна контрольна робота оцінюються в 4-бальній шкалі – "5", "4", "3", "2". Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються "0".

Форми та критерії оцінювання:

- семестрове оцінювання:

Протягом семестру оцінюється: аудиторна робота студента, самостійна робота студента. Поточне оцінювання всіх видів навчальної

діяльності студента (аудиторна робота та самостійна робота) здійснюється в національній 4-бальній шкалі – “відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”). Невиконання завдань самостійної роботи, невідвідування семінарських та практичних занять позначаються “0”.

Наприкінці вивчення навчального матеріалу модуля напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє загальну оцінку за аудиторну та самостійну роботу студента як середнє арифметичне з усіх поточних оцінок за ці види роботи з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач трансформує в **рейтинговий бал за роботу протягом семестру** шляхом помноження на 10. Таким чином, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити 50.

- підсумкове оцінювання

МКР, залік

Для модульного контролю засвоєння студентами навчального матеріалу, що вивчається під час аудиторних занять, самостійної роботи та індивідуальної роботи студента передбачено проведення модульної контрольної роботи.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. Наприкінці семестру всі студенти виконують модульну контрольну роботу. Модульна контрольна робота оцінюється в 4-бальній системі (“відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”). Ці оцінки трансформуються в **рейтинговий бал за МКР** у такий спосіб:

“відмінно”	– 50 балів;
“добре”	– 40 балів;
“задовільно”	– 30 балів;
“незадовільно”	– 20 балів;
Неявка на МКР	– 0 балів.

Загальна оцінка за МКР є середнім арифметичним оцінок, одержаних за виконання трьох завдань:

критерії оцінювання тестового завдання:

- а) оцінка “відмінно” ставиться за правильне виконання всіх завдань (20 питань);
- б) оцінка “добре” ставиться за виконання 75 % усіх завдань (15 – 19 питань);
- в) оцінка “задовільно” ставиться, якщо правильно виконано більше, ніж 50% запропонованих завдань (10 – 14 питань);
- г) оцінка „незадовільно” ставиться, якщо завдання виконано менше, ніж на 50 % (9 – 0 питань).

критерії оцінювання II, III завдань:

- а) оцінка “відмінно” ставиться за правильне виконання завдання;
- б) оцінка “добре” ставиться за виконання 75 % завдання або при наявності 1-2 помилок;
- в) оцінка “задовільно” ставиться, якщо правильно виконано більше, ніж 50% запропонованих завдань або при наявності 3-4 помилок;
- г) оцінка „незадовільно” ставиться, якщо завдання виконано менше, ніж на 50 % або при наявності 5 й більше помилок.

Семестровий рейтинговий бал є сумою рейтингового балу за роботу протягом семестру і рейтингового балу за МКР.

Залік

Оцінка в національній шкалі (“зараховано”, “не зараховано”) та

оцінка в шкалі ЄКТС виставляються на підставі семестрового рейтингового бала студента за дисципліну таким чином:

Відмінно	90 – 100
Добре	75 – 89
Задовільно	60 – 74
Незадовільно	0 – 59
Зараховано	60 – 100
Не зараховано	0 – 59

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **60 і вище**, отримують оцінку “**зараховано**” і відповідну оцінку в шкалі ЄКТС без складання заліку.

Студенти, які мають семестровий рейтинговий бал з дисципліни **59 і нижче**, складають залік і в разі успішного складання їм виставляється оцінка “**зараховано**” в національній шкалі, а в шкалі ЄКТС – **E** та бал **60**. Якщо студент під час заліку отримав оцінку “**не зараховано**”, то йому у відомість обліку успішності виставляється оцінка “**не зараховано**” в національній шкалі, оцінка **FX** – у шкалі ЄКТС.

Загальні критерії оцінювання на заліку

Критерії оцінювання	зараховано	не зараховано
відповідність змісту	відповідь в цілому розкриває зміст питання, є логічною, послідовною, з дотриманням термінологічного апарату, теоретичних положень, методологічних засад	відповідь частково, фрагментарно розкриває зміст питання або зовсім не розкриває його
повнота і ґрунтовність викладу	питання охарактеризовано в повному обсязі, всебічно й ґрунтовно; можливі незначні помилки та неточності	питання не розкрито або зроблено суттєві помилки
коректність	теоретичні положення, терміни, практичні завдання викладено коректно	теоретичні положення, терміни, практичні завдання викладено некоректно

Політика курсу

До семестрового контролю допускається студент за умов виконання всіх видів робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни, та відсутності пропущених занять.

Пропущені через поважні причини (хвороба, надзвичайні сімейні обставини тощо) заняття (лекційні, практичні) студент повинен відпрацювати в установленому порядку. Процедура, форми та терміни відпрацювання пропущених занять із навчальної дисципліни визначає кафедра англійської філології і філософії мови і доводить до відома студентів конкретні графіки відпрацювання та критерії оцінювання.

Під час виконання письмових завдань, написання рефератів, повідомлень тощо слід дотримуватися принципів академічної

доброчесності, зокрема: не використовувати чужих текстів або їх фрагментів, перефразування чужих висловлювань без посилання на першоджерело; не посилатися на джерело за умов відсутності його використання; не видавати несанкціонований переклад за власний текст без посилання на першоджерело; не видавати за власну роботу, створену з іншими авторами, без зазначення їхніх прізвищ тощо (див.: Рекомендації щодо забезпечення принципів академічної доброчесності / укладачі: підкомісія 303 "Академічна доброчесність", 2016 р.).

Навчально-методичне й інформаційне забезпечення

Рекомендовані джерела (зокрема й Інтернет-ресурси)

Основні

1. Загнітко, А. & Михальченко, М. (2008) *Основи психолінгвістики*. Донецьк: ДонНУ.
2. Засекіна, Л. В. & Засекін, С. В. (2002) *Вступ до психолінгвістики*. Острог.
3. Засекіна, Л. В. & Засекін, С. В. (2008) *Психолінгвістична діагностика*. Луцьк: РВВ "Вежа" ВНУ ім. Лесі Українки.
4. Куранова, С. І. (2012) *Основи психолінгвістики*. Київ: Академія.

Додаткові

1. Біскуп, І. П. (2014) Лінгвокогнітивне моделювання знань: методологічний аспект. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Філологія*. 8, 51–54.
2. Гнатюк, Л. П. (2012) Мовна свідомість як об'єкт досліджень у західноєвропейській лінгвістиці (огляд німецькомовних праць). *Українське мовознавство*. Вип. 41. 73–82.
3. Голубовська, І. О. (2004) *Етнічні особливості мовних картин світу*. Київ: Логос.
4. Голубовська, І. О., & Корольов, І. Р. (2011) *Актуальні проблеми сучасної лінгвістики*. Київ: Київський університет.
5. Концепти і концептосистеми: динамічні виміри (2017) / [І. О. Голубовська та ін.; за ред. І. О. Голубовської, Л. В. Клименко]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка.
6. Горошко, Е. И. (2001) *Интегративная модель свободного ассоциативного эксперимента*. Харьков: Изд. группа «РА – Каравелла».
7. Денисенко, О. *Лінгвокогнітивне моделювання процесу перекладу* [Електронний ресурс]. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/868>.
8. Загородня, О. Ф. (2018) Асоціативні поля суспільно-політичної лексики в мовній картині світу українців (комп'ютерне опрацювання результатів психолінгвістичного експерименту): дис. ... канд. філол. наук : 10.02.21. Житомир.
9. Засекін, С. В. (2006) *Психолінгвістичні аспекти перекладу*. Луцьк: ВІЕМ.
10. Засекін, С. В. (2006) *Психолінгвістичні аспекти перекладу*. Луцьк: ВІЕМ.
11. Засекін, С. В. (2012) *Психолінгвістичні універсалії перекладу художнього тексту*. Луцьк: Волинський нац. ун-т ім. Лесі Українки.
12. Засекіна, Л. В. (2010) Контекстуально-динамічний аналіз розвитку психолінгвістики у ХХІ столітті. *Психолінгвістика*. Вип. 6, 26-33.
13. Калмикова, Л. О. (2008) *Психологія мовлення і психолінгвістика* / Калмикова Л. О., Калмиков Г. В., Лапшина І. М., & Харченко Н. В. / за заг. ред. Л. О. Калмикової. Київ: Переяслав-Хмельницький педагогічний інститут.
14. Карпіловська, Є. А. (2006) *Вступ до прикладної лінгвістики*.

- комп'ютерна лінгвістика*. Донецьк: ТОВ ЮгоВосток, Лтд.
15. Карп'юк М. Д. (2007) Психолінгвістика та її місце серед когнітивно-інформаційних наук. *Психолінгвістика* / Гол. ред. О. М. Холод. Кривий Ріг : ОНЮА.
  16. Кочерган, М. П. (2006) *Загальне мовознавство*. Київ: Академія.
  17. Кочерган, М. П. (2006) *Основи зіставного мовознавства*. Київ: Академія. <https://academia-pc.com.ua/product/122>
  18. Левицкий, В. В. (2006) *Семасиология*. Вінниця: Нова книга.
  19. Леонтьев, А. А. (1999) *Основы психолингвистики*. Москва: Смысл.
  20. Лучик, А. (2009) Компонентний аналіз у зіставних дослідженнях лексичних одиниць. *Сучасні дослідження іноземної філології*. Вип. 7, 258–262.
  21. Мартінек, С. В. (2011) Емпіричні й експериментальні методи у сучасній когнітивній лінгвістиці. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. Вип. 52, 25–32. http://www.franko.lviv.ua/faculty/Philol/www/visnyk/52_2011/52_2011_martinek.pdf
  22. Недашківська, Т. Є. & Самійлик, С. В. (2015) Проблема формування стимульного списку для психолінгвістичного дослідження. *Психолінгвістика*. Вип. 18 (2), 61–73.
  23. Перебийніс, В. І. (2001) *Статистичні методи для лінгвістів*. Вінниця: Нова книга.
  24. Радзівська, Т. В. (2010) *Нариси з концептуального аналізу та лінгвістики тексту: Текст – соціум – культура – мовна особистість*. Київ: ДП "Інформаційно-аналітичне агентство".
  25. Рудь, Н. *Компонентний аналіз у лінгвістичних дослідженнях* [Електронний ресурс] / Н. Рудь. – Режим доступу: http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/2302/1/14_Rud.pdf.
  26. Селіванова, О. О. *Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми*. Полтава: Довкілля-К.
  27. Серажим, К. С. (2002) *Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність*. Київ: Київський національний університет.
  28. Скідан О. *Моделювання концептів у різних наукових парадигмах* [Електронний ресурс]. URL: http://linguistics.kspu.edu/webfm_send/1680.
  29. Терехова, Д. І. (2000) *Особливості сприйняття лексичної семантики слів (психологічний аспект)*. Київ: Вид. центр КНЛУ.
  30. Терехова, Д. І. (2013) Використання психолінгвістичних методів дослідження для міжмовних і міжкультурних зіставлень. *Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. Серія Філологія. Педагогіка. Психологія*. Київ: Вид. центр КНЛУ. Вип. 27, 25-31.
  31. Терехова, Д. І. (2015) Мовна свідомість як ключ до пізнання менталітету етносу. Scientific pedagogical internship «Philological education of the future: prospective and priority directions of scientific research»: Internship proceedings, November 27 – December 1, 2017. Lublin : Izdevnieciba «Baltija Publishing». С. 122-125.
  32. Терехова, Д. І. (2017а) Використання матеріалів асоціативних словників у перекладознавстві. *Проблеми семантики слова, речення та тексту*. Київ: Логос, 38, 209-211.
  33. Терехова, Д. І. (2017б) Структура асоціативних полів стимулів ПРИРОДА / ПРИРОДА ПРЫРОДА / DIE NATUR у східнослов'янських та німецькій мовах. *East European Journal of Psycholinguistics*. Lutsk: Lesya Ukrainka Eastern European National University. Vol. 4 (1), 213-224.
  34. Терехова, Д. І. (2018) Психолінгвістичний аналіз асоціативного поля стимулу ЦІННІСТЬ (динамічний аспект). *Вісник Київського*

- національного лінгвістичного університету. Серія Філологія. Київ: КНЛУ. Т. № 21 (1), 147-152.
35. Терехова, Д. І. (2020) Методика аналізу асоціативного поля. «*Ad orbem per linguas. До світу через мови*». Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції; 17-18 червня 2020. Київ: Видавничий центр КНЛУ. С. 321-323.
36. Холод, О. М. (2007) Особливості розвитку психолінгвістики під час її становлення (1954-2004). *Психолінгвістика в Україні*. / [гол. ред. О. М. Холод]. Кривий Ріг: ОНЮА. С. 19-29.
37. Холод, О. М. (2021) *Психолінгвістичні методи при аналізі соціальних комунікацій*. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=27192
38. Широков, В. А. & Лучик, А. А. (2021) Парадигмальні засади лінгвістики першої половини ХХІ століття. *Мовознавство*. 5, 3-16.
39. Baicchi, A. & Pinelli, E. *Cognitive Modelling in Language and Discourse Across Cultures*. Cambridge Scholars Publishing.
40. Bartmiński, J. (1998) Podstawy lingwistycznych badań nad stereotypem – na przykładzie stereotypu matki. *Jezyk a kultura*. 12, 66-67.
41. Brinker, K. (1997) *Linguistische Textanalyse: eine Einführung in Grundbegriffe und Methoden*. 4. Aufl. Berlin: Erich Schmidt.
42. Bühner, M. (2010). *Einführung in Die Test- und Fragebogenkonstruktion [Introduction to Test and Questionnaire Construction]*. München: Pearson Studium.
43. Chomsky, N. (2000) *New Horizons in the Study of Language and Mind*. Cambridge University Press. URL: https://assets.cambridge.org/97805216/51479/frontmatter/9780521651479_frontmatter.pdf
44. Fodor, J.A., Bever, Th.G., & Garrett, M.G. (1974) The psychology of language: *An introduction to psycholinguistics and generative grammar*. – N.Y. etc.: McGraw-Hill. XIX.
45. Garman, M. (1991) *Psycholinguistics*. Cambridge University Press
46. Grice, H. P. (1975) "Logic and conversation," in *Syntax and Semantics III: Speech Acts*, eds P. Cole and J. L. Morgan (New York, NY: Academic Press), 41–58.
47. Harley, T. A. (2008) *The Psychology of Language: From Data to Theory*. — N.Y. : Psychology Press.
48. Hu Ch., Luo M. (2016). A Multimodal Discourse Analysis of Tmall's Double Eleven Advertisement. *English Language Teaching*. 9(8). 156-169.
49. Johnson-Laird, P. N. (1999) Mental models. In M. I. Posner (Ed.) *Foundations of cognitive science*. – Cambridge: MIT Press. P. 469-499.
50. Kess, J. F. (1993) *Psycholinguistics: Psychology, Linguistics, and the Study of Natural Language*. Amsterdam / Philadelphia: John Benjamins.
51. Neuber, B. (2001) Bedeutung des Schalls Gedanken zur Semiotik akustischer Ereignisse. *Gesprochene Sprache - transdisziplinär. Festschrift zum 65. Geburtstag v. Gottfried Meinhold*. - Fr. - am Main: Lang. S.103-109.
52. Osgood, C. E., et al. (1957) *The Measurement of Meaning*. University of Illinois Press, Urbana.
53. Petrova, G. (2015). Methods of research of nonverbal components of food advertising with the help of multimodal discourse analysis. *Europäische Fachhochschule. European Applied Sciences*, 10, 72-75. ISSN 2195-2183.
54. Prideaux, G. D. (1984) *Psycholinguistics: The Experimental Study of Language*. London, Sidney.
55. *Probleme der semantischen Analyse* (1997). Berlin: Akademie - Verlag.
56. Rickheit, G., Weiss, S., Eikmeyer, H.-J. (2010) *Kognitive Linguistik*:

- Theorien, Modelle, Methoden*. Tuebingen.
57. Schneider, Edgar W. (1988) *Variability, Polysemie und Unschärfe der Wortbedeutung*. Tübingen: Niemeyer. Bd.1: Theoretische und methodische Grundlagen.
  58. Schwarz, M. (1996) *Einführung in die kognitive Linguistik*. Tübingen; Basel : Francke.
  59. Schwarz-Friesel, M. (2009) Zum Status externer Evidenz in der Kognitiven Linguistik: Daten-Verarbeitung als Problem der Kompatibilität oder der Paradigmenstagnation? *Sprachtheorie und germanistische Linguistik*. 19 (2). S. 103-125.
  60. Slobin, D. I. (2003) Language and thought online: Cognitive consequences of linguistic relativity. In D. Gentner & S. Goldin-Meadow (Eds.), *Language in mind: Advances in the investigation of language and thought* (pp. 157-191). Cambridge, MA: MIT Press.
  61. Steinberg, D. D. (1993) *An Introduction to Psycholinguistics*. London - New York.
  62. Sternin, I. A. & Fleckenstein (1994) *Studien zur kontrastiven Lexikologie und Phraseologie: dargestellt am Material des Russischen und Deutschen*. Voronezh: Тракт.
  63. Terekhova, D. (2018) Experimental Study of the Linguistic Consciousness of Ukrainians and Russians (Dynamic Aspect) *East European Journal of Psycholinguistics*. Lutsk: Lesya Ukrainka Eastern European National University. Vol. 5 (1), 92-110.
  64. Traxler, M. I., & Gernsbacher, M. A. (eds.). (2006). *Handbook of Psycholinguistics* (2nd ed.). New York: Academic Press.
  65. Wierzbicka, A. (1996) *Semantics: primes and universals*. Oxford: Oxford University Press.
  66. Wilde, A., & Diekmann, A. B. (2005). Cross-cultural similarities and differences in dynamic stereotypes: A comparison between Germany and the United States. *Psychol. Women Q.* 29, 188–196.

Довідкові

1. Бацевич, Ф. С. (2007) *Словник термінів міжкультурної комунікації* [Електронний ресурс] Київ: Довіра. URL: <http://terminy-mizhkult-komunikacii.wikidot.com/>
2. Кравченко, Н. К. (2017) *Дискурс и дискурс-анализ: краткая энциклопедия*. Киев: Интерсервис.
3. Мартинюк, А. П. (2011) *Словник основних термінів когнітивно-дискурсивної лінгвістики*. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна.
4. Олікова М. О. (2010) *Словник соціолінгвістичних та етнолінгвістичних термінів = A Dictionary of Sociolinguistic and Ethnolinguistic Terms* / М. О. Олікова, А. А. Семенюк, О. М. Тарнавська. Луцьк: Волин. нац. ун-т ім. Лесі Українки.
5. Селіванова, О. О. (2006) *Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія*. Полтава: Довкілля-К.
6. *Українська мова. Енциклопедія* [(2000) Електронний ресурс] / Редкол. : В. М. Русанівський, О. О. Тараненко, М. П. Зяблюк та ін. Київ: Укр. енциклопедія, 2000. Режим доступу: <http://litopys.org.ua/ukrmova/um.htm>
7. Crystal, D. (1992) *The Cambridge Encyclopedia of Language*. Cambridge, Cambridge University Press.
8. *Encyclopedia of Cognitive Science* (2005): In 4 volumes. Chichester.
9. Kleines Wörterbuch Sprachwissenschaftlicher Termini (1975). Leipzig, VEB.

Інтернет-ресурси

Назва	Посилання
Мовознавство / науково-теоретичний журнал Інституту мовознавства імені О. О. Потебні	http://www.movoznavstvo.org.ua https://movoznavstvo.org.ua/arkhiv-zhurnalu.html
Словники України online // Український лінгвістичний портал	http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/
Electronic Glossary of Linguistic Terms	http://www.sil.org/mexico/ling/glossario/E005ai-Glossary.htm
Linguistics Dictionary – Lexicon Online	https://www.ats-group.net/dictionaries/dictionary-glossary-linguistics.html
The Concise Oxford Dictionary of Linguistics (3ed)	https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780199675128.01.0001/acref-9780199675128
Список лінгвістів	https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_linguists
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua http://archive.nbuv.gov.ua
Бібліотека Інституту мовознавства імені О.О. Потебні НАН України	http://www.inmo.org.ua/library.html
Наукова бібліотека ім. М. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка	http://lib-gw.univ.kiev.ua
Методи лінгвістичних досліджень	http://knowledge.allbest.ru/language/s/2c0a65625b3ac68a5c53b88521

Кафедра

англійської філології і філософії мови

Факультет

германської філології і перекладу

Місце постійного розміщення

на сайті кафедри, у Teams

навчально-методичного забезпечення в мережі Інтернет